

Kovai Cecilia (doktorjelölt)

MTA Közgazdasági és Regionális Tudományi Kutatóközpont
kovaicili@gmail.com

Szekció: Romák a 21. század változó magyar társadalmában

Az önfenntartás és fennmaradás kísérletei egy Tolna megyei faluban

Az előadás egy konkrét falu példáján keresztül mutatja be, hogy milyen szélesebb társadalmi kontextusra érvényes kérdéseket vet fel az, amikor egy ún. hátrányos helyzetű település egyfelől saját erőforrásokra támaszkodva, másfelől külső forrásokat lehívva próbál fennmaradni, foglalkoztatni, és némileg önfenntartóvá válni. Az általam kutató falu főként a közmunka lehetőségeivel élve, a mezőgazdasághoz kapcsolódó tevékenységekkel törekszik megszervezni a foglalkoztatást és saját intézményeit élelemmel ellátva, csökkenteni a kiadásokat, valamint külső anyagi függőségét. Előadásom tehát nagyban érinti a közmunka kérdéskörét. Külön kitérek arra, hogy a közmunka milyen helyi, társadalomtörténetileg meghatározott viszonyrendszerekbe ágyazódik be, hogyan termeli azt újra, vagy éppen hogyan módosíthatja azt.

A vizsgált településen meghatározó szerepe van a cigány-nem cigány különbségtételnek, amelyet egyfajta erőteljesen informális, familiáris kliens-patrónus jellegű viszony jellemez. Ez a típusú viszony él tovább a közmunka rendszerében, továbbá a mezőgazdasági foglalkoztatás egyéb formáiban, valamint faluban működő Máltai Szeretet Szolgálat munkatársaival. A kutatás tanulsága szerint ez a fajta viszony biztosítja a falu integritását és a konfliktusmentességét. Előadásomban tehát külön részt szentelek e viszony bemutatásának, vagyis annak, hogy ez milyen erőforrást jelent a szereplők számára, hogyan hat a társadalmi mobilitásra, valamint milyen nehézségeket hozhat akkor, ha éppen a külső források révén más jellegű viszonyokra épülő intézmények alakulnak, mint például esetünkben a Szociális Szövetkezet. A faluban 2015 tavaszán induló Szociális Szövetkezet ugyanis elviekben inkább egyfajta partneri viszonyt feltételez a tagok között, mint a fent említett familiáris ám hierarchikus „patrónus-kliens” jellegű kapcsolatot.

Előadásom számos kérdést vet föl az „önfenntartó falu” modelljével kapcsolatban, amelyek mindegyike kifejezi a modell bizonytalanságát.

- Milyen külső és belső erőforrások szükségesek az „önfenntartáshoz”?
- Mi a piaci és a szociális működési mód szerepe a szövetkezet fennmaradásában.

Cecilia Kovai (PhD Candidate)

Central of economy and Regional Studies HAS

kovaicili@gmail.com

Section: Roma in the changing Hungarian society of the 21st century

An Attempt of self-Sustaining and Surviving in a Village in Tolna county

This presentation introduces what questions can be raised about a disadvantageous village trying to rely on its own resources, and attract external resources in order to survive through employment and self-sustenance. This village tries to take advantage of an agriculture based public employment scheme in order to generate and maintain self-sufficient production at the village level. Production provides employment, supplies the institutions of the village with food and via reduced expenditures moderates financial dependence. This presentation largely concerns the issue of public employment touching upon its embeddedness in the historically and socially defined local relations and the way of its reproduction and alteration.

Differentiation between Roma and non-Roma is a significant issue in this village that is characterized by strong informal and familial client-patron based relations. These relations have been found existing in local public employment schemes, in forms of other agricultural employment and even in the activities of the local Charity Service of the Order of Malta too. Moreover, the research has come to a conclusion that these relations play a role in ensuring the integrity of the village and eliminate conflicts. The presentation brings these relations into a special focus in order to introduce the resources they provide, the influence they have on social mobility, and the difficulties they cause in case of emerging a new institution that is funded by the government, like the “Social Co-operative”. This co-operative, launched in 2015, in theory presumes partnership between the members, rather than the above mentioned familiar, hierarchic and patron – client relations.

The presentation raises a number of questions in relation to the model of self-sustaining villages, all reflecting significant uncertainties:

- what kinds of internal and external resources are needed to achieve self-sustenance
- can the specific mix of market-based and bureaucratic coordination secure the sustainability of the Social Co-operative